

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ»

Галузь знань		07 «Управління і адміністрування»		Освітній рівень		Початковий рівень (короткий цикл)				
Спеціальність		073 «Менеджмент»		Семестр		2				
Освітньо-професійна програма		«Менеджмент»		Тип дисципліни		Обов'язкова				
Факультет		Економіки і менеджменту		Кафедра		Менеджмент				
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять (денне/заочне)						Самостійна підготовка	Вид контролю
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	81	Екзамен		
	4,5	135	18	-	36	-				

ВИКЛАДАЧІ

Бившева Лада Олексіївна, ladabyvsheva@gmail.com

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту ДДМА.

Досвід роботи - більше 15 років.

Автор понад 40 наукових та навчально-методичних праць, в тому числі 2 монографії з актуальних проблем економіки та управління.

Провідний лектор з дисциплін: «Управління персоналом», «Менеджмент», «Самоменеджмент», «Психологія управління».

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	Результати повної середньої освіти. «Політична економія»
Освітні компоненти для яких є базовою	«Самоменеджмент», «Основи ділового спілкування»

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції
<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 5. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях</p> <p>ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p>	<p>СК 2. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>СК 3. Здатність застосовувати знання теорії і практики менеджменту для вирішення типових спеціалізованих задач професійної діяльності.</p> <p>СК 4. Здатність управляти підрозділом та налагоджувати необхідні комунікації в процесі управління.</p> <p>СК 5. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.</p> <p>СК 6. Здатність планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу та роботу інших працівників.</p> <p>СК 7. Здатність планувати та управляти часом (тайм-менеджмент).</p> <p>СК 8. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію під час вирішення професійних задач.</p> <p>СК 10. Розуміння принципів психології та використання їх у професійній діяльності.</p>

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

- ПРН 5.** Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань
- ПРН 10.** Пропонувати ефективні методи мотивування персоналу підприємства (підрозділу) для підвищення продуктивності праці
- ПРН 11.** Демонструвати навички самостійної роботи, критики та самокритики, відкритості до нових знань
- ПРН 13.** Демонструвати навички командної роботи, лідерства для налагодження комунікації в професійній діяльності
- ПРН 17.** Демонструвати знання з психології, що сприяють розвитку загальної культури, для вирішення професійних задач

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Анотація	<p>Менеджмент сучасних підприємств проявляє все більший інтерес до психології як інструменту управління, котрий може забезпечити появу переваг, необхідних для успішної конкуренції на внутрішньому і зовнішньому ринках. Введення психології як навчальної дисципліни для студентів управлінських спеціальностей обумовлено необхідністю часу.</p> <p>Дисципліна посідає важливе місце в структурно-логічній схемі підготовки бакалаврів за спеціальністю 073 «Менеджмент». Вивчення даної дисципліни базується на концепціях і поняттях соціології, менеджменту, маркетингу, філософії і спрямоване на формування сучасного фахівця.</p>
Мета	формування компетентностей щодо розкриття психологічних аспектів управлінських взаємин, котрі функціонують у процесі міжособистісної і міжгрупової взаємодії людей, залучених у трудову діяльність.
Формат	Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль –екзамен (очний, дистанційний формат)

«Правила гри»

- Курс передбачає роботу в колективі, з використанням елементів тренінгу.
- Середовище в аудиторії є творчим, доброзичливим. Думка, що висловлюється має бути без оціночних суджень членів колектива.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, а також проробку діагностичних методик, що стосуються теми лідерства та професійної успішності.
- Завдання, щот є в програмі, мають бути виконані у встановлений термін.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Лекція 1	Предмет, завдання і методи психології	Практичне заняття 1	<i>Заняття 1,2</i> Сутність психологічного феномена (діалог-пояснення, методики на виявлення психологічних якостей)	Самостійна робота	Аналіз результатів психологічних методик (тестування, анкетування)
Лекція 2	Психічні процеси людини	Практичне заняття 2	<i>Заняття 3</i> Сутність понять: мислення, увага, пам'ять, мова та мовлення (усне опитування) <i>Заняття 4</i> Формування уявлення про вплив психічних процесів на діяльність керівника (діалог-пояснення, тренінгові вправи)		Аналіз цитат психологічної тематики
Лекція 3	Психічні стани людини	Практичне заняття 3	<i>Заняття 5.</i> Типові позитивні стани людини (діалог-пояснення) <i>Заняття 6.</i> Негативні психічні стани та їх попередження (психологічне тестування)		Аналіз специфічних станів психіки людини
Лекція 4	Емоційна сфера особистості	Практичне заняття 4	<i>Заняття 7.</i> Людські емоції і особливості їх проявів (тренінгові вправи та ігри) <i>Заняття 8.</i> Контрольна робота.		Розпізнавання емоцій за виразом обличчя
Лекція 5	Характеристика особистості	Практичне заняття 5	<i>Заняття 9, 10</i> Характер і темперамент, основні характеристики особистості (індивідуальне завдання)		Виявлення типу темпераменту та рис характеру особистості
Лекція 6	Психологія груп	Практичне заняття 6	<i>Заняття 11</i> Види груп та їх функції (діалог-пояснення) <i>Заняття 12</i> Соціально-психологічний клімат в групі (діалог-пояснення)		Аналіз соціометрії як методів встановлення психологічних відносин в групі
Лекція 7	Міжособистісні конфліктні ситуації та їх подолання	Практичне заняття 7	<i>Заняття 13,14</i> Основні типи і способи вирішення міжособистісних конфліктів (індивідуальне завдання)		Розвиток навичок ефективної взаємодії в складних ситуаціях людських відносин
Лекція 8	Соціально-психологічні основи спілкування	Практичне заняття 8	<i>Заняття 15,16</i> Спілкування як обмін інформацією (діалог-пояснення, тренінгові вправи) <i>Заняття 17,18</i> Колоквіум №1		Фактори, що впливають на успішність спілкування

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Ноутбук Emachines eM350 NAV51 (Intel® Atom™ N450 (1,66 GHz) / RAM 1 GB), мультимедійний бізнес-проектор Epson EB-X92, мультимедійний проектор unic UC28, OpenOffice.org 4.1.7, Googledocs, Internet-браузер Google Chrome 85.04183.121, маркерна дошка і екран;
Система дистанційного навчання і контролю Moodle – <http://moodle.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=553>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література

1. Кононець М.О. Психологія професійної моральності підприємців: теорія та сучасна практика: [монографія] / М.О. Кононець. – К.: Омега-Л, 2017. – 166 с.
2. Ложкін Г. В. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика: Навчальний посібник /Ложкін Г. В., Пов'якель Н. І.// – К.: Професіонал, 2017. – 416 с.
3. Психологічні особливості лідерської обдарованості: концепції, діагностика, тренінги : монографія / А.В. Мітлош, В.О. Моляко, В.С. Бажанюк, В.В. Камишин // – Київ: [Інститут обдарованої дитини], 2017. – 290 с.
4. Технології роботи організаційних психологів: Навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядиплом. освіти / За наук. ред. Л. М. Карамушки. – К.: Фірма «ІНКОС», 2018. – 366 с.
5. Євтіхов О.В. Тренінг лідерства: Монографія. -К, 2018. -256 с.
6. Садохіна К.С. Психолого-педагогічні умови формування лідерських якостей підлітків / К.С. Садохіна // Збірник наукових праць КПНУ імені Івана Огієнка. - 2018. - Випуск 9. - С.439 - 448.
7. Ягоднікова В.В. Виховання лідерів [Текст] / В.В. Ягоднікова // Виховна робота в школі. - 2019. - № 10, жовтень. - С. 2-36.
8. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О.Г. Романовський, Т.В. Гура, А.Є. Книш, В.В. Бондаренко – Харків, 2017 р. – 100 ст.
9. Мистецтво управлінської діяльності і лідерство / В. Нагаєв // Персонал. – 2017. – № 7. – с. 65-70.
10. Лідерські якості в професійній діяльності / Романовський О. Г., Резнік С. М., Гура Т.В., Панфілов Ю.І, Голоवेशко Б.Р., Бондаренко В.В., за заг. ред. О.Г. Романовського. – Харків: НТУ«ХП», 2017
11. Jing Jiang, Chuansheng Chen, Bohan Dai, Guang Shi, Guosheng Ding, Li Liu, and Chunming Lu Leader emergence through interpersonal neural synchronization / Jiang Jing, Chen Chuansheng, Dai Bohan, Shi Guang, Ding Guosheng, Liu Li, and Lu Chunming // PNAS – Princeton: Princeton University, 2016. – Vol. 112, no. 14, P. 4274-4279.

Додаткові джерела

1. Андрушкін Б. М. Основи менеджменту / Б. М. Андрушкін, О. Є. Кузьмін – Львів : Світ, 2017.
2. Дудкевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління /Дудкевич Т. В. - К. : Центр навчальної літератури, 2018.
3. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: Навч. Посібник.- 3-є вид., випр.-К.: Вища школа., 2018.-487 с.
4. Киричук О.В., Роменець В.А. Основи психології: Підручник. Вид. 5-е., 2019. – 632 с.

Web-ресурси

1. <http://www.e-xecutive.ru/>
2. <http://elibrary.ru/defaultx.asp>
3. <http://e-educ.ru/tsisa3.html>
4. <http://managment-study.ru/predpriyatie-kak-sistema.html>
5. <http://www.inventech.ru>
6. <http://www.projectlibre.com/>
7. <https://products.office.com/ru-ru/project/project-management-software?rtc=1>

СИСТЕМА ОЦІНКИ

Склад модулів		Сума балів	ECST	Оцінка	Рівень компетентності
Форми та методи контролю	Рейтингова оцінка, бали	90 - 100	A	відмінно	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.
Контрольна робота	25	81 - 89	B	добре	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
Усне опитування	25				
Індивідуальне завдання	5	75 - 80	C		Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
Індивідуальне завдання	5				
Колоквіум	40	65 - 74	D	задовільно	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
		55 - 64	E		Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
		30 - 54	FX	незадовільно	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
		0 - 29	F		Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

Опитування з приводу оцінювання якості викладання дисципліни «ПСИХОЛОГІЯ»

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Види навчальної роботи	Розподіл між навчальними тижнями															Сума балів	ЕКЗАМЕН	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12,13	14,15	16,17	18			
Методи контролю			УО					КР		ІЗ			ІЗ		К			
Всього балів на тиждень			25					25		5			5		40			100
Модулі.	●—————●—————●М1																	

ВК – вхідний контроль; УО – усне опитування; ГР – групова робота; ІЗ – індивідуальне завдання; МКР – модульна контрольна робота; К – колоквіум, Р - реферат

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри Менеджмент

Протокол № 27 від 15.06.2021

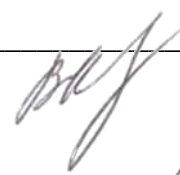
Завідувач кафедри:

 /Фоміченко І.П./

Розробник:

 /Бившева Л.О./

Гарант освітньої програми:

 /Волошина О.О./

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Декан факультету:

 Мироненко Є.В.